

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн 2025 оны төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2026/001/-НА-СТА-ТӨҮГ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Архангай аймаг
2026 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn

Аудитор Л.Соёлмөнх
Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Soyolmunkhl@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026.03.11 № 146

танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ХӨГЖЛИЙН
БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН
ТӨВИЙН ДАРГА Н.АВИРМЭД ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

1. Албан хаагчдын цалинг шинэчлэн тогтоохдоо ур чадварын нэмэгдлийг тогтмол 25.0 хувиар тооцсон бөгөөд шалгуур үзүүлэлтээр үнэлэхгүйгээр нийт 39,093.7 мянган төгрөгийг хавтгайруулан олгосон;
2. Тайлант онд унаа хоолны хөнгөлөлтийн батлагдсан төсвийг 10,520.3 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан;

Дээрх 49,614.0 мянган төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаараа буюу нийт дүнгээр санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2, 16.5.5, Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журам"-ын 3, 4 дэх заалттай нийцээгүй бөгөөд санхүүгийн тайлагналын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Тайланд онд Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжил хамгаалал хөтөлбөрийн хүрээнд 1,164,404.5 мянган төгрөгийн төсөв батлагдаж, гүйцэтгэлээр 692,810.7 мянган төгрөгийг зарцуулж, төсвийн 37.9 хувь буюу 422,362.8 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь тус төвийн барилга тайлант онд ашиглалтад ороогүйгээс байр ашиглалттай холбоотой зардал, орон тоо дутуугаас цалин шимтгэлийн зардал бүрэн зарцуулагдаагүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 2 үндсэн зорилтын хүрээнд 9 дэд зорилтыг хэрэгжүүлэхээр 39 арга хэмжээг төлөвлөж, хэрэгжилт 100 хувийн гүйцэтгэлтэй 19 арга хэмжээ, 90 хувийн гүйцэтгэлтэй 6 арга хэмжээ, 70-85 хувийн гүйцэтгэлтэй 14 арга хэмжээг биелүүлж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн ерөнхий газраас 91.1 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
33	АВЛАГА	11,105,000.00	-
33500	Бусад авлага	11,105,000.00	-
33510	Байгууллагаас авах авлага	11,105,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	76,384,762.20	74,939,306.20
351	Түүхий эд материал	6,487,454.05	6,487,454.05
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,487,454.05	6,487,454.05
35400	Хангамжийн материал	69,897,308.15	68,451,852.15
35410	Бичиг хэргийн материал	78,800.00	40,400.00
35420	Аж ахуйн материал	-	634,057.22
35470	Бусад хангамжийн материал	69,818,508.15	67,777,394.93
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	87,489,762.20	74,939,306.20
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	380,438,784.58	392,273,358.76
39200	Биет хөрөнгө	347,533,367.89	359,632,942.03
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	178,192,223.09	249,181,154.48
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,992,274.26)	(49,940,154.66)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	125,906,154.57	132,944,934.03
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,651,260.36)	(15,819,639.42)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	53,045,482.24	53,484,920.29
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(966,957.39)	(10,218,272.69)
39300	Биет бус хөрөнгө	32,905,416.69	32,640,416.73
39301	Программ хангамж	1,060,000.00	1,060,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(154,583.31)	(419,583.27)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	32,000,000.00	32,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	380,438,784.58	392,273,358.76
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	467,928,546.78	467,212,664.96
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	2,691,540.00
41300	Өглөг	-	2,691,540.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	541,540.00
413206	Шуудан холбооны өглөг	-	337,240.00
413213	Бусад зардлын өглөг	-	204,300.00
41360	Бусад өглөг	-	2,150,000.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	2,150,000.00
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)	-	2,691,540.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	467,928,546.78	464,521,124.96
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	467,928,546.78	464,521,124.96
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-	467,928,546.78
51220	Тайлант үеийн үр дүн	467,928,546.78	(3,407,421.82)
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	467,928,546.78	464,521,124.96
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	467,928,546.78	467,212,664.96

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,062,507,800.00	1,115,173,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,062,507,800.00	1,115,173,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,062,507,800.00	1,115,173,500.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	468,678,016.67	71,420,644.17
120	Нийтлэг татварын бус орлого	468,678,016.67	71,420,644.17
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	378,424,059.90	70,317,148.90
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	90,253,956.77	1,103,495.27
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,531,185,816.67	1,186,594,144.17
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,063,257,269.89	1,190,001,565.99
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	204,016,915.97	767,638,760.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	124,808,753.00	564,090,259.00
210101	Үндсэн цалин	64,899,044.00	267,412,354.00
210102	Нэмэгдэл	36,853,459.00	152,202,105.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,200,000.00	110,580,000.00
210104	Урамшуулал	4,856,250.00	33,895,800.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,546,149.96	70,067,891.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	10,608,745.32	47,947,653.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,248,087.53	5,640,902.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	673,530.34	3,078,041.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	603,157.42	2,680,258.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,412,629.35	10,721,034.80
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,573,781.50	36,719,880.85
210301	Гэрэл цахилгаан	-	1,049,549.00
210302	Түлш, халаалт	6,070,680.00	24,382,720.00
210303	Цэвэр, бохир ус	503,101.50	2,887,611.85
210304	Байрны түрээс	-	8,400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,144,506.19	15,030,654.27
210401	Бичиг хэрэг	1,536,720.00	2,683,850.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,540,000.00	1,506,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	643,706.62	4,136,143.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	605,000.00	580,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,819,079.57	6,124,261.27
2105	Нормативт зардал	564,500.00	1,551,880.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	43,500.00	669,380.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	521,000.00	882,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,539,350.00	43,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	585,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	1,140,000.00	43,500.00
210604	Урсгал засвар	8,814,350.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,536,500.00	5,251,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,651,800.00	25,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	3,500,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	440,000.00	1,070,000.00
210807	Газрын төлбөр	94,200.00	96,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	350,500.00	560,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,303,375.32	74,883,694.72
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,538,300.00	8,251,120.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	9,765,075.32	66,632,574.72
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	859,240,353.92	422,362,805.94
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	670,500.00	-

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	670,500.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	858,569,853.92	422,362,805.94
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	858,569,853.92	422,362,805.94
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,063,257,269.89	1,190,001,565.99
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	467,928,546.78	(3,407,421.82)
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	467,928,546.78	(3,407,421.82)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,062,507,800.00	1,115,173,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,062,507,800.00	1,115,173,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,062,507,800.00	1,115,173,500.00
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,062,507,800.00	1,115,173,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,050,728,000.00	1,115,173,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	191,487,646.08	692,810,694.06
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	124,808,753.00	564,090,259.00
210101	Үндсэн цалин	64,899,044.00	267,412,354.00
210102	Нэмэгдэл	36,853,459.00	152,202,105.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,200,000.00	110,580,000.00
210104	Урамшуулал	4,856,250.00	33,895,800.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,546,149.96	70,067,891.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	10,608,745.32	47,947,653.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,248,087.53	5,640,902.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	673,530.34	3,078,041.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	603,157.42	2,680,258.78
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,412,629.35	10,721,034.80
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,573,781.50	36,719,880.85
		-	1,049,549.00
210302	Түлш, халаалт	6,070,680.00	24,382,720.00
210303	Цэвэр, бохир ус	503,101.50	2,887,611.85
		-	8,400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,275,311.62	10,490,163.00
210401	Бичиг хэрэг	1,615,520.00	2,409,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,540,000.00	1,476,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	643,706.62	3,798,903.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	605,000.00	430,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,871,085.00	2,374,910.00
2105	Нормативт зардал	719,500.00	1,396,880.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	198,500.00	514,380.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	521,000.00	882,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,989,350.00	43,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,035,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	1,140,000.00	43,500.00
210604	Урсгал засвар	8,814,350.00	-

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,036,500.00	1,751,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,651,800.00	25,000.00
210802	Аудит, Баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,500,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	440,000.00	1,070,000.00
210807	Газрын төлбөр	94,200.00	96,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	350,500.00	560,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,538,300.00	8,251,120.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,538,300.00	8,251,120.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	859,240,353.92	422,362,805.94
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	670,500.00	-
213209	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	670,500.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	858,569,853.92	422,362,805.94
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	858,569,853.92	422,362,805.94
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,050,728,000.00	1,115,173,500.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	11,779,800.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	11,779,800.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	11,779,800.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	11,779,800.00	-
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	11,779,800.00	-
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(11,779,800.00)	-
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-	-
IX	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
X	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	-	-
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	467,928,546.78	467,928,546.78
10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	467,928,546.78	467,928,546.78
11	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	-	-	467,928,546.78	467,928,546.78
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(3,407,421.82)	(3,407,421.82)
20	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	464,521,124.96	464,521,124.96

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	
				Дүнгээр	%
12	Татварын бус орлого	1,164,404,500.00	1,115,173,500.00	49,231,000.00	95.77
12200	Тусламжийн орлого	1,164,404,500.00	1,115,173,500.00	49,231,000.00	95.77
122005	Төсвөөс санхүүжих	1,164,404,500.00	1,115,173,500.00	49,231,000.00	95.77
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,164,404,500.00	1,115,173,500.00	49,231,000.00	95.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,164,404,500.00	692,810,694.06	471,593,805.94	59.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,164,404,500.00	692,810,694.06	471,593,805.94	59.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	913,572,000.00	564,090,259.00	349,481,741.00	61.75
210101	Үндсэн цалин	441,455,400.00	267,412,354.00	174,043,046.00	60.58
210102	Нэмэгдэл	298,160,100.00	152,202,105.00	145,957,995.00	51.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	100,059,700.00	110,580,000.00	(10,520,300.00)	110.51
210104	Урамшуулал	73,896,800.00	33,895,800.00	40,001,000.00	45.87
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	114,184,300.00	70,067,891.21	44,116,408.79	61.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	77,653,600.00	47,947,653.33	29,705,946.67	61.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,135,800.00	5,640,902.59	3,494,897.41	61.75
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,577,200.00	3,078,041.71	1,499,158.29	67.25
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,563,500.00	2,680,258.78	1,883,241.22	58.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,254,200.00	10,721,034.80	7,533,165.20	58.73
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	45,953,000.00	36,719,880.85	9,233,119.15	79.91
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,977,400.00	1,049,549.00	4,927,851.00	17.56
210302	Түлш, халаалт	25,600,800.00	24,382,720.00	1,218,080.00	95.24
210303	Цэвэр, бохир ус	5,980,600.00	2,887,611.85	3,092,988.15	48.28
210304	Байрны түрээс	8,394,200.00	8,400,000.00	(5,800.00)	100.07
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,755,000.00	10,490,163.00	14,264,837.00	42.38
210401	Бичиг хэрэг	4,085,500.00	2,409,950.00	1,675,550.00	58.99
210402	Тээвэр, шатахуун	1,870,000.00	1,476,400.00	393,600.00	78.95
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,619,200.00	3,798,903.00	2,820,297.00	57.39
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,747,000.00	430,000.00	3,317,000.00	11.48
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,433,300.00	2,374,910.00	6,058,390.00	28.16
2105	Нормативт зардал	11,932,800.00	1,396,880.00	10,535,920.00	11.71
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,942,600.00	514,380.00	6,428,220.00	7.41
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,990,200.00	882,500.00	4,107,700.00	17.68
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,692,300.00	43,500.00	12,648,800.00	0.34

**Архангай аймгийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн 2025 оны төсвийн гүйцэтгэл,
санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан**

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	6,692,300.00	43,500.00	6,648,800.00	0.65
210604	Урсгал засвар	6,000,000.00		6,000,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,765,200.00	1,751,000.00	29,014,200.00	5.69
210801	Мэргэжлийн үйлчилгээний төлбөр	20,405,000.00	25,000.00	20,380,000.00	0.12
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,239,700.00		2,239,700.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	447,900.00		447,900.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар, оношилгоо	112,000.00		112,000.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	29,600.00		29,600.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,420,900.00	1,070,000.00	1,350,900.00	44.20
210807	Нийтлэг үйлчилгээний төлбөр хураамж	96,000.00	96,000.00		100.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	5,014,100.00	560,000.00	4,454,100.00	11.17
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,549,900.00	8,251,120.00	2,298,780.00	78.21
210902	Сургалт, дадлага, бэлтгэлийн зардал	10,549,900.00	8,251,120.00	2,298,780.00	78.21
26	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		422,362,805.94	(422,362,805.94)	
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		422,362,805.94	(422,362,805.94)	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	55.00	43.00	12.00	78.18
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00		100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00		100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	27.00	21.00	6.00	77.78
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00		100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	19.00	15.00	4.00	78.95
620003	Үйлчлэх ажилтан	7.00	5.00	2.00	71.43
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭ	27.00	21.00	6.00	77.78
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	6.00	5.00	1.00	83.33
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	17.00	13.00	4.00	76.47
650014	ТҮМ	4.00	3.00	1.00	75.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа илрээгүй бөгөөд залруулагдаагүй нийт **49,614.0** мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 49,614.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг таслан зогсоож, арилгуулах 2 албан шаардлага хүргүүллээ.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 49,614.0 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин **13,099.6** мянган төгрөгөөс их шинж чанарын хувьд материаллаг байх тул **Хязгаарлалттай дүгнэлт** өглөө.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн даргын 2025 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн А/01 дүгээр тушаалаар цалинг шинэчлэн тогтоохдоо ур чадварын нэмэгдлийг тогтмол 25.0 хувиар тооцож олгохоор баталж, гүйцэтгэлээр албан хаагчдын ур чадварыг үзүүлэлтийн дагуу үнэлэхгүйгээр 39,093.7 мянган төгрөгийг хавтгайруулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журам"-ын 3-т "Төрийн үйлчилгээний байгууллагын удирдах, гүйцэтгэх, туслах албан хаагчид төрийн үйлчилгээний албан тушаал эрхэлж байх хугацаанд нь ур чадварын нэмэгдэл олгох асуудлыг энэ журмын 4-т заасан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас 10-25 хувиар тооцож, сар бүр олгоно" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага хүргүүллээ.

3.1.2 Тайлант онд унаа хоолны хөнгөлөлтийн батлагдсан төсвийг 10,520.3 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Унаа хоолны хөнгөлөлтийг хэтрүүлсэн	1	10,520.3			1	10,520.3	-	-				
Ур чадварын нэмэгдлийг хавтгайруулан олгосон	1	39,093.7			1	39,093.7						
Нийт дүн	2	49,614.0			2	49,614.0						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
	-	-	-	-	-	-	-	-